

32001D0681

17.9.2001

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 247/24

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 7. septembra 2001****o smernicah za izvajanje Uredbe (ES) št. 761/2001 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljni udeležbi organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)***(notificirana pod dokumentarno številko K(2001) 2504)***(Besedilo velja za EGP)**

(2001/681/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 761/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2001 o prostovoljni udeležbi organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) ⁽¹⁾ in zlasti drugega odstavka člena 2(s), člena 3(3)(b) in člena 8 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (ES) št. 761/2001 določa zahteve za udeležbo organizacij v EMAS.
- (2) Določiti je treba smernice, da se zagotovi enotna uporaba Uredbe (ES) št. 761/2001 v vseh državah članicah.
- (3) Primerno je, da se ugotovijo posebni primeri, v katerih bi bilo težko opredeliti ustrezen subjekt, ki ga je treba registrirati kot organizacijo EMAS, in da se predvidi usklajen pristop k tem primerom, kot tudi izjeme, v katerih se dovoli registracija za subjekt, manjši od lokacije.
- (4) Pripraviti je treba navodila za izdelavo programov preverjanja organizacij v okviru EMAS, za potrjevanje veljavnosti okoljskih izjav in poznejših letnih posodobitev, kot tudi izjeme od načela letnega potrjevanja veljavnosti posodobitev.
- (5) Uskladiti je treba tudi uporabo loga EMAS na praktični ravni in zagotoviti, da se jasno oblikuje izčrpen seznam izjem v zvezi z uporabo loga v določenih pogojih.
- (6) Ukrepi, predvideni v tej odločbi, so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu s členom 14 Uredbe (ES) št. 761/2001 –

Člen 1

Subjekti v smislu drugega odstavka člena 2(s) Uredbe (ES) št. 761/2001 se registrirajo kot organizacija v skladu z navodili, določenimi v Prilogi I.

Člen 2

Organizacije si dajo potrditi veljavnost posodobitve svojih okoljskih izjav iz člena 3(b) Uredbe (ES) št. 761/2001 v skladu z navodili, določenimi v Prilogi II.

Člen 3

Logo EMAS iz člena 8 Uredbe (ES) št. 761/2001 se uporablja v skladu s navodili, določenimi v Prilogi III.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 7. septembra 2001

Za Komisijo

Margot WALLSTRÖM

Članica Komisije

⁽¹⁾ UL L 114, 24.4.2001, str. 1.

PRILOGA I

NAVODILA GLEDE SUBJEKTOV, PRIMERNIH ZA REGISTRACIJO V EMAS

(Vsa sklicevanja na priloge se nanašajo na priloge k Uredbi (ES) št. 761/2001, razen če je izrecno drugače navedeno)

Cilj navodil

Razširitev EMAS od njegovega tradicionalnega pokrivanja industrijskih/proizvodnih sektorjev na vse organizacije, ki imajo vpliv na okolje, pomeni, da se v EMAS lahko registrirajo subjekti z zelo različnimi organizacijskimi strukturami. Ta navodila so pripravljena na podlagi drugega in četrtega stavka člena 2(s) in člena 2(t) Uredbe (ES) št. 761/2001 z namenom, da pomagajo organizacijam, okoljskim preverjevalcem in pristojnim organom pri odločanju o primernosti subjekta za registracijo kot organizacije v okviru EMAS.

Izbira subjekta, ki ga je treba registrirati, je kombinacija upravljavskega nadzora in geografske lokacije.

Subjekt, ki ga je treba registrirati kot organizacijo v okviru EMAS, ne sme presegati meja ene države članice. Če organizacija obsega eno ali več lokacij, mora vsaka od lokacij, za katere se EMAS uporablja, izpolnjevati vse zahteve EMAS, vključno s stalnim izboljševanjem okoljske uspešnosti, kot je opredeljena v členu 2(b) Uredbe (ES) št. 761/2001.

Opredeljeni so bili subjekti z naslednjimi organizacijskimi strukturami, ki so podrobno preučeni v različnih odstavkih tega dokumenta:

1. organizacije, ki delujejo samo na eni lokaciji;
2. organizacije, ki lahko v izjemnih okoliščinah registrirajo subjekt, manjši od ene lokacije;
3. organizacije, ki delujejo na različnih lokacijah:
 - (a) z enakimi ali podobnimi proizvodi ali storitvami,
 - (b) z različnimi proizvodi ali storitvami;
4. organizacije, pri katerih ni mogoče ustrezno opredeliti posebne lokacije;
5. organizacije, ki upravljajo začasne lokacije;
6. neodvisne organizacije, ki se registrirajo kot ena skupna organizacija;
7. majhna podjetja, ki delujejo na določeno velikem področju in proizvajajo enake ali podobne proizvode ali storitve;
8. organi lokalnih oblasti in vladne institucije.

Na začetku bi sodelujoči v EMAS morali upoštevati, da okoljski preverjevalci in, kjer to ustreza, pristojni organi lahko vplivajo na določitev subjekta, ki se ga registrira (glejte člen 2(s) in (t) Uredbe (ES) št. 761/2001). Prav tako se od vseh udeležencev zahteva, da predložijo okoljsko izjavo, ki mora med drugim vključevati jasen in nedvoumen opis organizacije, ki se registrira v EMAS, ter povzetek njenih dejavnosti, proizvodov in storitev ter njeno povezavo z morebitno matično organizacijo (glejte Prilogo III, točka 3.2(a)). Te zahteve so povezane z drugimi zahtevami, ki se nanašajo na upravljavski nadzor in vpliv na okoljske vidike organizacije (glejte Prilogo I. A in zlasti točko 4.3.1 ter Prilogo I. B).

Namen teh zahtev je zagotoviti, da ima organizacija upravljavski nadzor in vpliv na svoje okoljske vidike, ki imajo pomemben vpliv na okolje na vseh lokacijah. Zato se udeležencem svetuje, da imajo jasno in utemeljitev za izbiro lokacij ali delov lokacij organizacije, ki jo je treba registrirati. S takim ravnanjem so vnaprej upoštevajo zahteve okoljske izjave in lahko odgovarjajo na morebitna vprašanja predvsem preverjevalcev in pristojnih organov, poleg tega pa tudi drugih zainteresiranih strani. Pristojni organ zavrne registracijo, če izbran subjekt, ki ga je treba registrirati, ne ustreza opredelitvam iz člena 2(s) in (t) Uredbe (ES) št. 761/2001, ki so razložene v teh navodilih. Zato bi se organizacija v primeru dvoma morala posvetovati s pristojnim organom že v začetni fazi izvajanja sistema okoljskega upravljanja.

Načela:

- preglednost,
- upravljavski nadzor,
- ne sme se izbirati le dobra področja,
- javna odgovornost,
- lokalna odgovornost.

Opredelitve

„Organizacija“ pomeni v skladu s členom 2(s) Uredbe (ES) št. 761/2001 družbo, korporacijo, obratovalnico, podjetje, organ oblasti ali institucijo ali del ali kombinacijo teh, ki je bodisi združena ali ne, javna ali zasebna in ima lastne naloge in upravo.

„Lokacija“ pomeni v skladu s členom 2(t) Uredbe (ES) št. 761/2001 vse zemljišče na določenem geografskem prostoru pod upravljavskim nadzorom organizacije, ki zajema dejavnosti, proizvode in storitve. Vključuje vso infrastrukturo, opremo in materiale.

„Subjekt“ pomeni lokacijo ali pododdelek, organizacijo, del ali skupino organizacij, ki se želijo registrirati pod eno vpisno številko.

1. ORGANIZACIJE, KI DELUJEJO SAMO NA ENI LOKACIJI

Organizacija, ki deluje samo na eni lokaciji, je najpreprostejši primer, ker se obseg upravljanja in geografska lokacija med seboj ujemata. Lokacije, registrirane v EMAS I, spadajo v ta razred v skladu s členom 17(4) Uredbe (ES) št. 761/2001.

Pozitivni primeri:

- družba, ki deluje na eni lokaciji, na kateri proizvaja tako cevi kot radijske sprejemnike, lahko registrira le eno od teh dejavnosti,
- samopostrežna restavracija na lokaciji proizvajalca oblačil se lahko registrira ločeno.

Negativen primer:

- farmacevtska družba ne sme ločeno registrirati samo tistega dela proizvodnega obrata, ki proizvaja končni proizvod, namenjen potrošniku, pri tem pa zanemari osnovni industrijski proizvodni proces, ki se nanaša na vmesne proizvode na isti lokaciji.

2. IZJEMNE OKOLIŠČINE V ZVEZI Z REGISTRACIJO SUBJEKTA, MANJŠEGA OD LOKACIJE

Če organizacija namerava registrirati subjekt, manjši od lokacije, mora svojo odločitev opreti na naslednja načela. Prvič, izjema se ne sme uporabiti zaradi izbiranja najboljšega. Zato ni dovoljeno registrirati dele enotnega proizvodnega procesa z namenom, da se izključi tiste dele lokacije, ki se ne bi mogli registrirati v skladu z EMAS. Organizacija mora biti zmožna predložiti dokazila o svoji sposobnosti spremljanja in nadziranja vseh svojih pomembnih okoljskih vidikov in dokazati, da subjekt, ki ga je treba registrirati, ni posebej ločen od drugih, manj uspešnih delov večje lokacije.

Drugič, treba je upoštevati načela „krajevne odgovornosti“ in „javne odgovornosti“, navedenih v točki 3.7 Priloge III in v točki B.2 in točki B.3 Priloge I. Komuniciranje z javnostjo je ključni element EMAS. Organizacija bi morala zaradi svoje koristi obveščati javnost na pregleden in razumljiv način o okoljski učinkovitosti določene lokacije. Če ima nek pododdelek svoj trg, bi utegnilo biti zanj pomembno, da bi mogel uporabljati logo pri svojem komuniciranju. Če pa se namerava v EMAS registrirati subjekt, manjši od zadevne lokacije, mora biti jasno sporočeno javnosti, da se samo določen del dejavnosti organizacije na lokaciji vodi pod EMAS, kajti javnost običajno razume dejavnosti na eni lokaciji kot neločljivo celoto. Organizacija mora biti odgovorna za jasno komuniciranje z okolico in mora sprejeti ustrezne ukrepe, da bi preprečila zavajanje javnosti.

Na podlagi teh načel se lahko ločeno registrira subjekt, manjši od lokacije, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- pododdelek jasno opredeli svoje proizvode, storitve ali dejavnosti; okoljske vidike in vplive pododdelka se da jasno prepoznati in razlikovati od tistih delov lokacije, ki niso registrirani;
- pododdelek ima lastne upravne in administrativne funkcije s pristojnostmi, ki zagotavljajo, da je pododdelek pooblaščen za organizacijo in nadzor svojega sistema okoljskega upravljanja, svojih okoljskih vplivov in za sprejemanje korektivnih ukrepov na svojo odgovornost. Dokazilo o tem se lahko najde v njegovem pravnem statusu, registraciji pri trgovinski zbornici, organizacijskih shemah, poročilih matične organizacije, pisemskem papirju;
- pododdelku so dodeljene jasne odgovornosti glede izpolnjevanja zahtev, navedenih v dovoljenjih/okoljskih licencah, izdanih pododdelku.

Lokacije se ne da naprej razdeliti, če:

- ločeni subjekt pokriva samo dele postopkov na lokaciji, ki ne predstavljajo okoljskih vidikov in vplivov vseh dejavnosti na lokaciji,
- z zunanjega stališča ni razumljivo, kateri del dejavnosti na lokaciji se vodi pod sistemom okoljskega ravnanja in zakaj je prav ta del ločen od dejavnosti na lokaciji.

Zlasti v tem primeru je bistveno, da se jasno opredelijo meje odgovornosti za vnose in iznose v organizacijo. Organizacija v svojem sistemu okoljskega ravnanja upošteva tudi vmesnike med storitvami in dejavnostmi, ki niso povsem zajeti v sistem okoljskega ravnanja. Na primer, oceni okoljske vidike in vplive skupne infrastrukture na lokaciji, kot npr. skupnega ravnanja z odpadki ali čistilne postaje za odpadne vode in te vključi v svoj okoljski program in proces stalnega izboljševanja.

3. ORGANIZACIJA, KI DELUJE NA RAZLIČNIH LOKACIJAH

Na podlagi Uredbe (ES) št. 761/2001 lahko udeleženci še naprej registrirajo posamezne lokacije kot „organizacijo“ (opredeljeno v členu 2(s)) ali del ali kombinacijo teh lokacij. Na vsak način morajo vsi udeleženci dokazati, da stalno izboljšujejo učinkovitost glede svojih pomembnih vidikov in vplivov v skladu s svojo politiko, programom in cilji. Tisti, ki registrirajo več lokacij kot eno organizacijo, morajo tudi upoštevati zahteve člena 2(b), Priloge I. B(2) in točke 3.7 Priloge III ter morajo biti zmožni utemeljiti, zakaj izboljšanja učinkovitosti morda ni videti na vsaki od lokacij.

Prav tako kot morajo organizacije pojasniti in utemeljiti svojo izbiro lokacije ali kombinacije lokacij, morajo biti organizacije tako z zasebnega kot javnega sektorja, ki želijo biti registrirane v EMAS, tudi pripravljene razjasniti in utemeljiti svojim zainteresiranim stranem, kakšne namene imajo glede lokacij, ki še niso registrirane.

3.1 Z enakimi ali podobnim proizvodi ali storitvami

Da bi dobila eno „vpisno številko“, bi morala biti organizacija zmožna dokazati preverjevalcu, da dosledno uporablja svoje postopke in politiko okoljskega ravnanja na vseh lokacijah. Za organizacije, ki spadajo v ta razred, so pogosto značilni skupni postopki vodenja za njihovo delovanje na različnih lokacijah, na primer skupen priročnik za okoljsko ravnanje. Zaradi tega je mogoče zmanjšati preverjanje na posameznih lokacijah, če organizacija lahko dokaže popoln upravljavski nadzor nad vsemi svojimi lokacijami.

Če so dejavnosti na posamezni lokaciji podobne glede okoljskih vidikov in vplivov, zavezane podobnemu sistemu okoljskega ravnanja in se izvajajo v okviru enakih struktur, kot so podružnice, uradi ali proizvodni objekti in delavnice, tedaj je mogoče preveriti nekatere od različnih lokacij na selektivni osnovi. Izbrati se morajo vzorci, ki zagotavljajo, da ima preverjevalec reprezentativen in izčrpen vpogled v okoljsko upravljanje organizacije in da je zmožen preveriti zanesljivost podatkov in krajevno odgovornost.

Treba je uporabljati preizkušeno prakso pri izbiranju vzorčevalnih tehnik ⁽¹⁾, preverjevalci pa morajo pri izbiranju lokacij, ki jih je treba vključiti v program preverjanja, upoštevati naslednje dejavnike:

- okoljsko politiko in program;
- zapletenost sistema okoljskega ravnanja, pomen neposrednih in posrednih okoljskih vidikov in vplivov ter morebiten medsebojni vpliv z občutljivimi okolji;
- zrelost sistema okoljskega ravnanja na lokaciji;
- mnenja zainteresiranih strani (pritožbe, javni interes na lokaciji);
- razširjenost osebja organizacije po različnih lokacijah;
- morebitno izmensko delo;
- zgodovino okoljskih problemov;
- izide prejšnjih preverjanj in notranjih preso.

V teku ciklusov preverjanja bi se morale pregledati vse lokacije. Pri prvem in v vsakem naslednjem ciklusu preverjanja mora biti v program preverjanja vključena tudi glavna poslovalnica organizacije.

Organizacije in preverjevalci morajo upoštevati, da se v primeru obstoja pomembnih okoljskih vplivov, povezanih z določenimi geografskimi lokacijami, vse te lokacije preverijo posamezno in iz tega izhajajoči okoljski podatki, povezani s pomembnimi okoljskimi vplivi, se navedejo v okoljski izjavi, v skladu z načeli „krajevne odgovornosti“.

Lokacijo je treba preveriti posamezno v naslednjih primerih:

- če se velikost, obseg in vrsta njenih dejavnosti/postopkov na lokaciji priznajo kot pomembni;
- če notranje presoje in vodstveni pregled pokažejo potrebo po korektivnih ukrepih;
- če je po zadnjem preverjanju prišlo do bistvenih sprememb v sistemu okoljskega ravnanja ali v postopkih na lokaciji; ali
- če se lokacija bistveno razlikuje od drugih lokacij organizacije v naslednjem:
 - po veljavnih pravnih zahtevah
 - po velikosti in delovnih postopkih,
 - po neposrednih in posrednih okoljskih vidikih/vplivih (vrsta in pomen),
 - po občutljivosti njene okolice,
 - po strukturi njenega krajevnega sistema okoljskega upravljanja in/ali krajevnega sistema upravljanja,
 - po velikosti, obsegu in vrsti njenih dejavnosti/postopkov na lokaciji.

Organizacije bi morale upoštevati tveganje izgube skupne registracije za vse lokacije v primeru kršitve predpisov samo na eni lokaciji. Ob upoštevanju takšnega tveganja lahko organizacije te posebne lokacije dodatno posamezno registrirajo. Za razliko od preverjanja se vzorčevalne tehnike praviloma ne smejo uporabljati za notranjo presojo v skladu s Prilogo III.

⁽¹⁾ — ISO/IEC Guide 66.

— EA — 7/02.

— Druga mednarodna in nacionalna zakonodaja ter smernice.

Primeri:

- banke,
- potovalne agencije,
- trgovinske verige za prodajo na drobno,
- svetovalci.

3.2 Z različnimi proizvodi ali storitvami

V teh primerih ni mogoče, da bi preverjevalec uporabljal vzorčevalne tehnike, ker so operativni postopki in vplivi na vsaki lokaciji različni. Organizacija se mora odločiti, ali želi registrirati vsako lokacijo posebej ali pa želi registrirati vse lokacije pod eno skupno vpisno številko.

Ne glede na to, ali želi organizacija imeti eno ali več ločenih registracij za vsako posamezno lokacijo, je treba upoštevati več vprašanj, ki vključujejo:

- potrebo po analizi okoljskih vidikov in vplivov, povezanih z vsemi različnimi lokacijami,
- s tem povezan upravljavski nadzor nad temi,
- obstoj okoljske politike in programov ob upoštevanju načela krajevne odgovornosti.

V tem primeru se vse lokacije preverijo posamezno in s tem povezani podatki se navedejo ločeno v okoljski izjavi (glejte točko 3.7 Priloge III in Smernice za okoljsko izjavo (Priloga II k tej odločbi)).

Celo v tem primeru se mora organizacija, ki želi registrirati nekatere ali vse svoje lokacije pod skupno vpisno številko, zavedati tveganja izgube skupne registracije v primeru kršitve na posamezni lokaciji (kraj).

Lahko se zgodi, da organizacija začne z registracijo svojih posameznih lokacij in jih pozneje združi pod eno vpisno številko kot eno organizacijo.

Primeri:

- proizvodnja električne energije,
- izdelava strojnih delov,
- kemijske družbe,
- odstranjevanje odpadkov.

Namigi:

- združljivost okoljske politike družbe in lokacije,
- pomembni okoljski vplivi se navedejo v okoljski izjavi,
- medsebojen vpliv okoljskih vidikov različnih lokacij,
- nadzor družbe nad krajevnim sistemom okoljskega upravljanja,
- vsaka lokacija se lahko ločeno registrira,
- izguba skupne registracije zaradi kršitve na eni lokaciji.

4. ORGANIZACIJA, ZA KATERO NI MOGOČE USTREZNO OPREDELITI POSEBNE LOKACIJE

Za organizacije, za katere ni mogoče opredeliti lokacije na enostaven način, je v primeru dvoma posebej pomembno, da se tako organizacija kot preverjevalci posvetujejo s pristojnim organom o tem, ali je izbran subjekt primeren za registracijo v skladu z načeli EMAS.

V tem primeru morata biti področje delovanja in infrastruktura jasno opredeljena, v celoti vključena v sistem vodenja in natančno opisana v okoljski izjavi. Zlasti v teh organizacijah je pomembno, da so odgovornosti v zvezi s pomembnimi okoljskimi vidiki jasno opredeljene in da ima preverjevalec dokazilo, da ima organizacija ustrezen postopek za nadziranje teh vidikov. Zaradi dejstva, da te organizacije na splošno delujejo na velikih področjih, vključno z mesti ali ozemljem prestolnic, bi organizacija morala predložiti primerno dokazilo o tem:

- da upošteva tveganja za okolje in prebivalstvo,
- da je sprejela ustrezne načrte o obveščanju javnosti v zvezi z ravnanjem v izrednih razmerah,
- da je pripravila sistematično obveščanje o ravni onesnaženosti,
- da je preučila infrastrukturo, ki je pod njenim nadzorom.

Lahko se zgodi, da organizacija kljub nadziranju različnih lokacij na določenem področju ne more voditi vsake lokacije ločeno, okoljski vplivi posameznih lokacij pa so povezani. V tem primeru je treba posamezne lokacije upoštevati kot eno organizacijo za registracijo v EMAS.

Primeri:

- distribucijske storitve (ogrevanje, voda, plin, elektrika itd.),
- telekomunikacije,
- prevoz,
- zbiranje odpadkov.

5. ORGANIZACIJE, KI NADZIRAJO ZAČASNE LOKACIJE

V primeru, ko organizacije izvajajo dejavnosti za določen čas na lokacijah, ki niso njihove, preverjevalec preveri sistem vodenja organizacije in njeno okoljsko uspešnost na izbranih začasnih lokacijah, ki predstavljajo zmožnost organizacije na področju okoljskega ravnanja. Preverjevalec mora uporabiti preizkušene vzorčevalne tehnike, da preveri učinkovitost postopkov na izbranih lokacijah.

Organizacija mora dokazati, da je sprejela postopke in tehnologije, ki ustrezajo posebnim lokacijam, na katerih mora začasno delovati.

Kjer je primerno, bi morali ti postopki vključevati vsaj naslednje:

- primerno tehnologijo in usposabljanje;
- ustrezno okoljsko analizo lokacij pred začetkom dejavnosti;
- analizo posledic prihodnjih načrtovanih dejavnosti za okolje;
- komuniciranje s prebivalstvom, ki živi na področju in organi lokalnih oblasti v zvezi z ustreznimi okoljskimi vidiki, povezanimi z delovnim načrtom in z ugotovljenimi rešitvami;
- oblikovanje načrtov za vrnitev krajev v prvotno stanje ali rešitve za izboljšanje okoljskih razmer na zadevnem področju ob zaključku delovanja.

Začasne lokacije so vključene v postopek preverjanja na osnovi naključnih preverjanj. Registrirajo se njihove dejavnosti, ne le njihova lokacija.

Primeri:

- gradbena podjetja,
- podjetja za čiščenje,
- ponudniki storitev,
- podjetja za dekontaminacijo,
- cirkusi.

6. REGISTRACIJA NEODVISNIH ORGANIZACIJ, KI DELUJEJO NA OMEJENEM PODROČJU KOT SKUPNA ORGANIZACIJA

Treba je upoštevati dejstvo, da se ljudje, ki živijo v bližini velike lokacije, organi lokalnih oblasti in okoljski izvršni organi želijo srečevati s skupno odgovornostjo in enotnim okoljskim programom za celotno področje. Neodvisne družbe morda želijo zbirati sredstva za pridobitev skupne registracije v EMAS. Uredba to dovoljuje, kajti opredelitev se glasi, da „organizacija“ pomeni družbo, korporacijo, obratovalnico, podjetje, organ oblasti ali institucijo ali del ali kombinacijo teh, ki je bodisi združena ali ne, javna ali zasebna in ima lastne naloge in upravo.

V teh primerih morajo biti udeležene organizacije, da bi pridobile skupno registracijo kot ena organizacija, zmožne dokazati skupno odgovornost (politika, postopki itd.) za upravljanje pomembnih okoljskih vidikov in vplivov, kar vključuje predvsem opredelitev splošnih in posameznih ciljev ter korektivnih ukrepov. Tiste organizacije, ki skupaj organizirajo sistem okoljskega ravnanja in ki dobijo skupno registracijo, morajo vse dokazati stalno izboljševanje učinkovitosti na področju svojih pomembnih okoljskih vidikov in vplivov v skladu s svojo politiko, cilji in programom. Ker se več lokacij registrira kot ena organizacija, je treba tudi upoštevati zahteve člena 2(b) Uredbe (ES) št. 761/2001, Prilogo I. B(2) in točko 3.7 Priloge III ter znati utemeljiti, zakaj morda ni videti izboljšanja učinkovitosti na vsaki od lokacij.

Treba je pripomniti, da logo lahko uporablja le organizacija, registrirana v EMAS, in da se v primeru poslovnega centra logo odslej lahko uporablja le v povezavi z imenom poslovnega centra. V vsakem primeru se lahko vsaka organizacija registrira posamezno, poleg registracije poslovnega centra.

Primeri:

- majhno industrijsko področje,
- počitniški kompleks,
- poslovni centri.

Namigi:

- skupna okoljska politika in program,
- skupne odgovornosti za vodenje,
- izguba skupne registracije v primeru kršitve na posamezni lokaciji.

7. MALA PODJETJA, KI DELUJEJO NA DANEM VELIKEM OZEMLJU, KI PROIZVAJAJO ENAKE ALI PODOBNE PROIZVODE ALI STORITVE IN SE ŽELIJO REGISTRIRATI POSAMEZNO

Člen 11(1) Uredbe (ES) št. 761/2001 glasi: „...Da bi spodbujali udeležbo malih in srednje velikih podjetij, tudi tistih s sedežem v jasno določenih geografskih območjih, lahko organi lokalnih oblasti v sodelovanju z industrijskimi združenji, trgovinskimi zbornicami in zainteresiranimi stranmi nudijo pomoč pri določanju pomembnih okoljskih vplivov. Mala in srednje velika podjetja lahko pozneje to uporabijo pri opredeljevanju svojega okoljskega programa in določanju splošnih in posameznih ciljev svojega upravljalnega sistema v okviru EMAS....“

Na teh geografskih območjih je za mala in srednje velika podjetja (ki lahko zelo pogosto delijo skupno tehnološko raven, enake proizvodne postopke in približno enake organizacijske sisteme ter sisteme vodenja) nujno, da:

- upoštevajo kumulativne učinke, ki izhajajo iz njihovih proizvodnih postopkov,
- v zvezi s svojimi okoljskimi problemi vzajemno delujejo z isto skupnostjo, istimi ustanovami, istimi okoljskimi nadzornimi organi na lokalni ravni. Seveda se soočajo z istovetnimi potrebami glede kakovosti okolja,
- upoštevajo medsebojen vpliv med njihovimi okoljskimi vplivi in vplivi drugih nosilcev industrijske dejavnosti, obstoječih na geografskem območju kot tudi podjetij za javne storitve in stanovanjskih zgradb.

Po drugi strani imajo možnost:

- poiskati skupne rešitve za razrešitev svojih okoljskih problemov (povečati učinkovitost tovarn na področju zmanjševanja onesnaževanja, preseči svoje kulturne omejitve ali svojo neustreznost za okoljsko upravljanje itd.);
- podpirati drug drugega, na primer, s/z:
 - izmenjavo izkušenj pri opredelitvi okoljskih vidikov in vplivov,
 - skupnim oblikovanjem okoljske politike in programa,
 - izvajanjem notranjih presoj v partnerski organizaciji in obratno zaradi lažje opredelitve okoljskih vidikov in vplivov,
 - najetjem skupnega okoljskega svetovalca,
 - uporabo iste infrastrukture za upravljanje različnih okoljskih vplivov, kot so čistilne postaje za odpadne vode, naprave za sežiganje odpadkov, odlagališča itd. in z ustanovitvijo posebnih organizacij, kot so konzorciji ter
 - zaradi skupnega prizadevanja za izvajanje sistema okoljskega ravnanja, z najemom istega preverjevalca, ki lahko zaradi podobnosti med sistemi okoljskega ravnanja olajša postopek preverjanja in potrjevanja ter zniža s tem povezane stroške;
- udeleževati se lokalnih okoljskih projektov, kot so postopki Agenda 21 (organi lokalnih ali regionalnih oblasti ali industrijske organizacije lahko podprejo te dejavnosti s tem, da pomagajo zgraditi omrežja).

Ob upoštevanju prejšnjih premislekov je opredelitev splošnega programa, ki ga izvajajo organi lokalnih oblasti, industrijska združenja in trgovinske zbornice na podlagi začetne okoljske analize celotnega ozemlja, zelo koristen prvi korak za SMP, ki se približujejo EMAS.

Teritorialni okoljski program bi torej moral biti jasno opredeljen, objavljen in ga morajo sprejeti vse zainteresirane strani ter bi moral imeti za cilj bistveno izboljšanje okolja celotnega področja.

Potem ko so sprejeti in priznani splošni in posamezni okoljski cilji, bi lahko vsaka organizacija (SMP, javne službe, organi lokalnih oblasti itd.) v skladu s postopkom EMAS prostovoljno sprejela potrebne ukrepe, da se posamično uskladi z Uredbo (ES) št. 761/2001 in zahtevala registracijo na posamezni osnovi.

V tem primeru bi preverjevalec moral oceniti, ali sistem okoljskega ravnanja omogoča doseganje splošnih in posameznih ciljev vsake posamezne organizacije v skladu s splošnim programom, splošnimi in posameznimi cilji celotnega področja. Okoljska izjava bi tedaj morala, poleg vsebine, ki jo zahteva EMAS, jasno opredeliti prispevek posamezne organizacije k ciljem celotnega okoljskega programa.

Primeri:

- industrijska okrožja,
- turistična področja,
- nakupovalna središča.

Namigi:

- ustanovitev organa za promocijo,
- odobritev študije o izvedljivosti,
- neodvisna ocena vseh splošnih in posameznih okoljskih ciljev,
- vključitev v lokalni program Agenda 21.

8. ORGANI LOKALNIH OBLASTI IN VLADNE INSTITUCIJE

Kadar je organizacija, ki si prizadeva za registracijo v EMAS, javna institucija, je pomembno navesti, da so lahko posredni okoljski vidiki, kot na primer tisti, ki izhajajo iz politike organov oblasti, najpomembnejši in zato se problemov, ki jih je treba upoštevati, ne da omejiti le na organizacijsko strukturo upravljanja in s tem povezane neposredne okoljske vidike.

Dejansko je politična odgovornost državne uprave povezana z upravljanjem ozemlja in kakovostjo sedanjega in prihodnjega življenja prebivalcev, ki spadajo pod njeno odgovornost.

Za nekatere organe lokalnih oblasti ali vladne institucije je zaradi zahtevnosti upravljanja in vidikov, ki jih je treba upoštevati, možno sprejeti ločeno registracijo delov takih organizacij. V tem primeru so komunikacije z javnostjo in uporaba loga nedvoumne in se jasno nanašajo samo na določeno registrirano podružnico ali enoto.

Za te organizacije je priporočljivo vzpostaviti referenčno okoljsko politiko, po kateri bi se lahko ravnal vsak del organizacije.

Primeri:

- organi lokalnih oblasti,
- ministrstva,
- vladne agencije,
- lokalna Agenda 21.

Namigi:

- posvetovanje in soglasje prebivalcev,
 - združljivost gospodarskega razvoja in okolja,
 - ocena alternativnih strateških izbir in s tem povezanih prednosti,
 - teritorialni načrti in s temi povezani izmerljivi cilji ter pripadajoče odgovornosti,
 - stalno preverjanje in spremljanje okoljskega načrta,
 - pravilno ravnanje med svobodno zasebno pobudo in socialnimi potrebami,
 - vzgoja državljanov in gospodarskih subjektov.
-

PRILOGA II

NAVODILA ZA PREVERJANJE, POTRJEVANJE IN POGOSTNOST PRESOJ

(Vsa sklicevanja na priloge se nanašajo na priloge k Uredbi (ES) št. 761/2001, razen če je izrecno navedeno drugače)

1. UVOD

Po prvem preverjanju EMAS zahteva, da preverjevalec skupaj z organizacijo izdela in odobri program preverjanja, ki obsega obdobje največ 36 mesecev. Po prvi potrditvi veljavnosti okoljske izjave EMAS tudi zahteva, da se podatki letno posodobijo in da se vse morebitne spremembe letno potrdijo, razen v izjemnih okoliščinah. Ta navodila opredelijo elemente, ki jih je treba upoštevati pri oblikovanju programa preverjanja, vključno s primeri, v katerih bi bila odstopanja od letne pogostnosti posodobitve podatkov v okoljski izjavi morda utemeljena. Daje tudi navodila glede pogostnosti notranjih presoj.

Zaradi večje jasnosti veljajo v teh navodilih za spodaj navedene izraze naslednje opredelitve:

„preverjanje“ — ocenjevanje (presoja), ki ga izvede okoljski preverjevalec z namenom, da se prepriča o tem, ali so okoljska politika, sistem vodenja in postopek(ki) presoje organizacije skladni z zahtevami Uredbe (ES) št. 761/2001. To vključuje obisk organizacij, pregledovanje dokumentov/zapisov in razgovor z osebjem;

„potrjevanje“ — ocenjevanje, ki ga izvede okoljski preverjevalec z namenom, da preveri, če so informacije in podatki v okoljski izjavi organizacije zanesljivi, verodostojni in točni in če izpolnjujejo zahteve, navedene v točki 3.2 Priloge III.

2. PROGRAM PREVERJANJA

2.1 Zahteva

Preverjevalec, ki se posvetuje z organizacijo, oblikuje program, s katerim zagotovi, da se preverijo vsi elementi, potrebni za registracijo v EMAS v obdobju, ki ne presega 36 mesecev (točka 5.6 Priloge V).

2.2 Namen

Namen te zahteve je prepričati vodstvo organizacije in zainteresirane strani, da okoljska politika, sistem vodenja, postopki, informacije, merjenje in spremljanje podatkov izpolnjujejo zahteve Uredbe (ES) št. 761/2001. Redno vzajemno delovanje preverjevalca in organizacije pomaga vzpostaviti verodostojnost in zaupanje v uporabnike EMAS kot tudi v sam program. Da bi zagotovili stalen nadzor sistema okoljskega ravnanja in okoljske uspešnosti organizacije, bi bilo dobro razporediti preverjanje tako, da bi se ena tretjina dejavnosti organizacije preverila vsako leto, tako da bi se v obdobju največ 36 mesecev preverile vse dejavnosti. To pripomore tudi k vzpostavitvi zaupanja v preverjevalca glede točnosti, verodostojnosti in zanesljivosti podatkov v okoljski izjavi.

Vendar pa se preverjanje v majhnih organizacijah in majhnih podjetjih (glejte opredelitev v okencu) lahko izvede v času enega obiska, katerega pogostnost se dogovori med preverjevalcem in organizacijo, vendar vsaj vsakih 36 mesecev za celoten sistem.

Opredelitev majhne organizacije ali podjetja

„Majhno podjetje“ se opredeli kot podjetje, ki:

- ima manj kot 50 zaposlenih in
- ima:
 - bodisi letni promet, ki ne presega 7 milijonov evrov
 - bodisi letno bilančno vsoto, ki ne presega 5 milijonov evrov, in

- v katerem 25 % ali več njegovega kapitala ali glasovalnih pravic ni v lasti enega podjetja ali skupine več podjetij.

2.3 Smernice

Preverjevalec oblikuje in odobri program preverjanja šele takrat, ko sta zaključena celotno začetno preverjanje in potr-ditev veljavnosti okoljske izjave. Pri oblikovanju programa preverjanja bi moral preverjevalec upoštevati:

- zanesljivost in zaupanje v program notranje presoje, vključno s pogostnostjo notranjih presoj,
- zapletenost sistema okoljskega ravnanja,
- okoljsko politiko,
- velikost, obseg in vrsto dejavnosti, proizvodov in storitev organizacije,
- pomen neposrednih in posrednih okoljskih vidikov organizacije, nad katerimi ima ta nadzor ali za katere se pričakuje, da lahko nanje vpliva,
- zanesljivost sistema vodenja in pridobivanja podatkov in informacij, v kolikor se ta nanaša na informacije in podatke v okoljski izjavi,
- zgodovino okoljskih problemov,
- obseg dejavnosti, ki so predmet okoljskih predpisov,
- izide prejšnjih preverjanj,
- izkušnje organizacije na področju izpolnjevanja zahtev EMAS.

Preverjevalec lahko pri ocenjevanju skladnosti z zahtevami Uredbe EMAS to ocenjevanje opre bodisi na funkcije, dejavnosti, proizvode in storitve organizacije bodisi na okoljske vidike, na katere ima organizacija neposreden in/ali posreden nadzor in vpliv.

Pri preverjanju organizacij z akreditiranim certifikatom po EN ISO 14001 (ali kateri koli drug okoljski standard), priznanim v skladu s postopki, določenimi v členu 9(1) Uredbe (ES) št. 761/2001, je treba preveriti le tiste elemente, ki niso zajeti v priznanem standardu. V takih primerih se od preverjevalca pričakuje, da pri oblikovanju programa preverjanja upošteva program za nadzor EN ISO 14001 in da združi obiske, namenjene ocenjevanju, če je to izvedljivo, da bi organizaciji prihranil nepotrebno podvajanje, stroške in čas. Vendar pa se dejavnosti preverjanja razlikujejo od dejavnosti nadzornih obiskov, izvršenih v okviru certificiranja po EN ISO 14001. Zlasti se morajo nanašati na dodatne postavke, zajete v Prilogi I.

3. POSODOBITVE OKOLJSKIH INFORMACIJ

3.1 Zahteva

Člen 3(3)(b) Uredbe (ES) št. 761/2001 zahteva, da mora organizacija, ki želi ohraniti registracijo v EMAS, „poslati potrebne potrjene letne posodobitve svoje okoljske izjave pristojnemu organu in jih dati na voljo javnosti. Odstopanja od pogostnosti posodobitev so možna v okoliščinah, določenih v smernicah Komisije, ki je sprejeto v skladu s postopkom iz člena 14(2), zlasti pri majhnih organizacijah in majhnih podjetjih po Priporočilu Komisije 96/280/ES ⁽¹⁾, in kadar ni sprememb pri izvajanju sistema okoljskega ravnanja.“

Točka 3.4 Priloge III v zvezi z ohranjanjem javno dostopnih informacij določa: „Organizacija mora informacije, navedene v točki 3.2, vsako leto posodablјati ter predložiti vse spremembe v potrditev veljavnosti okoljskemu preverjevalcu. Možno je odstopanje od pogostnosti predložitve posodobitev v okoliščinah, določenih v smernicah Komisije...“

⁽¹⁾ UL L 107, 30.4.1996, str. 4.

To se ponovi v točki 5.6 Priloge V, ki navaja: „... Poleg tega okoljski preverjevalec potrdi v časovnih presledkih, ki niso daljši od 12 mesecev, vse posodobljene informacije v okoljski izjavi. Možno je odstopanje od pogostnosti predložitve posodobitev v okoliščinah, določenih v smernicah Komisije...”

3.2 Smernice

Običajno se pričakuje letno posodabljanje informacij v okoljski izjavi in potrditev veljavnosti sprememb. Cenejša in boljša praksa je, da se potrjevanje veljavnosti okoljske izjave poveže s programom stalnega preverjanja. Čas, prizadevanje in stroški potrditve veljavnosti so odvisni od kakovosti sistema vodenja in pridobivanja podatkov in informacij, ki se uporablja za okoljsko izjavo.

Običajno se podatki in informacije o učinkovitosti organizacije (točka 3.2(e) Priloge III) spreminjajo letno in jih je treba posodabljati v okoljski izjavi, čeprav se zahteva le potrditev veljavnosti sprememb. Posodabljanje informacij v okoljski izjavi ne zahteva objave nove okoljske izjave vsako leto, ampak le da so informacije dostopne javnosti. Cilj EMAS je spodbujati objavo verodostojnih informacij o izboljšanju okoljske učinkovitosti. To se lahko izvrši na primer z izdajo posebne, neodvisne okoljske izjave ali z vključitvijo takih informacij v računovodsko poročilo, v tiskani obliki ali na spletni strani. Glejte ločene smernice Komisije v zvezi z okoljsko izjavo, določene v Prilogi I k Priporočilu Komisije 2001/680/ES ⁽¹⁾.

Čeprav majhnim podjetjem in majhnim organizacijam njihovih posodobitev ni treba objaviti obsežnem, dragem in razkošnem dokumentu, Uredba (ES) št. 761/2001 dovoljuje tem organizacijam, da manj pogosto posodablja in potrjujejo svoje informacije. Samo te organizacije so torej oproščene letnega potrjevanja veljavnosti posodobljenih informacij v okoljskih izjavah (glejte primere v nadaljevanju), razen:

- če predstavljajo večje tveganje za okolje, povezano z njihovimi dejavnostmi, proizvodi in storitvami, ali
- če pride do pomembnejših operativnih sprememb v njihovem sistemu okoljskega upravljanja, ali
- če obstajajo pomembnejše pravne zahteve v zvezi z njihovim dejavnostmi, proizvodi in storitvami, ali
- če imajo pomembnejše lokalne probleme,

v tem primeru pa preverjevalec zahteva potrjene letne posodobitve informacij v okoljski izjavi.

Če se okoljska izjava ne posodablja vsako leto, se posodobitve pričakujejo v obdobju, ki ne presega 36 mesecev.

Primeri:

- majhne pekarnice
- otroški vrtci
- posamezne majhne trgovine.

3.3 Potrditev veljavnosti izpiskov okoljske izjave

Organizacije morda želijo uporabiti izpiske iz svoje okoljske izjave skupaj z logom EMAS. Primeri vključujejo:

- predložitev vrednosti emisij, katerih veljavnost je potrjena, organom okoljske zakonodaje;
- informacije o emisijah ogljika na podlagi nacionalnih programov o zmanjševanju klimatskih sprememb,
- izpolnjevanje zakonskih zahtev glede objave okoljskih informacij za delničarje in sistem pokojninskega zavarovanja.

⁽¹⁾ UL L 247, 17.9.2001, str. 3.

Pri uporabi loga z izpiski sme organizacija uporabiti le izpiske najnovejše potrjene okoljske izjave. Izpiski morajo biti tudi skladni z zahtevami Priloge III, točka 3.5(a) do (f), torej ustrezni in pomembni, ne smejo biti zmotni in zavajajoči.

Izpiskom iz okoljske izjave, uporabljenim z logom EMAS, se mora veljavnost potrditi ločeno. Lahko se prihrani čas, trud in stroški, če se ugotovi, katere izpiske je treba uporabiti, tako da se njihova veljavnost lahko potrdi istočasno kot izjava.

Za več pojasnil glede uporabe loga glejte navodila Komisije v Prilogi III k tej odločbi.

4. POGOSTNOST PRESOJE

4.1 *Zahteva*

Priloga II 2.9 o Pogostnosti presoje navaja, „da se pogostnost presoje vsake dejavnosti spreminja glede na:

- vrsto, obseg in zahtevnost dejavnosti,
- pomen vplivov na okolje, ki so s tem povezani;
- pomen in nujnost problemov, ugotovljenih pri prejšnjih presojah;
- zgodovino okoljskih problemov.

Organizacija opredeli svoj program presoje in pogostnost presojanja, pri čemer upošteva smernice Komisije...

4.2 *Namen*

Zagotovljeno je, da se izdelava programa presoje, ki zagotovi vodstvu informacije, ki jih potrebuje za pregled okoljske uspešnosti organizacije in učinkovitosti sistema okoljskega ravnanja in s katerim se da dokazati, da sta le-ta pod nadzorom. Ta program je lahko tudi osnova za preverjevalca pri izdelavi in odobritvi programa preverjanja organizacije in določitvi pogostnosti obiskov organizacije.

4.3 *Smernice*

Dobra praksa pri oblikovanju programa presoje bi bila bolj pogosto presojanje dejavnosti, proizvodov in storitev, ki imajo ali lahko imajo najpomembnejši vpliv na okolje kot pa tistih dejavnosti, katerih vplivi so manj pomembni. Organizacija bi morala izvršiti vsaj eno presojo na leto, ker bi s tem dokazala vodstvu organizacije in preverjevalcu, da ima nadzor nad svojimi pomembnimi okoljskimi vidiki.

PRILOGA III

NAVODILA ZA UPORABO LOGA EMAS

(Vsa sklicevanja na priloge se nanašajo na priloge k Uredbi (ES) št. 761/2001, razen je če je izrecno navedeno drugače)

1. NAČELA

Referenčni predpisi

Ta navodila so brez vpliva na zakonodajo Skupnosti ali nacionalno zakonodajo ali tehnične standarde, ki se ne urejajo po zakonodaji Skupnosti, predvsem na Direktivo Sveta 84/450/EGS z dne 10. septembra 1984 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zavajajočim oglaševanjem ⁽¹⁾ in na naloge organizacij na podlagi teh zakonodaj in standardov.

1.1 Cilji loga EMAS

Eden ključnih elementov Uredbe (ES) št. 761/2001 je upoštevanje različnih možnosti sporočanja okoljskih informacij zainteresiranim stranem. Organizacije se spodbuja, da poročajo o svoji okoljski uspešnosti javnosti in svojim strankam z uporabo teh dodatnih možnosti sporočanja.

Logo EMAS je blagovna znamka Uredbe (ES) št. 761/2001. Namen loga EMAS je, da javnosti in drugim zainteresiranim stranem sporoči, da organizacija zagotavlja:

- izdelavo in izvajanje sistema okoljskega ravnanja,
- sistematično, objektivno in občasno ocenjevanje učinkovitosti teh sistemov,
- informacije o okoljski učinkovitosti in odprt dialog z javnostjo in drugimi zainteresiranimi stranmi,
- dejavno vključitev in ustrezno usposabljanje zaposlenih,

vključno z zagotavljanjem skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo. Zlasti navaja, da organizacija zagotavlja javno dostopne občasne okoljske izjave, ki jih potrdi neodvisni preverjevalec.

V tej zvezi ima logo EMAS trojno nalogo:

- pokazati na zanesljivost in verodostojnost informacij, ki jih organizacija predloži v zvezi s svojo okoljsko učinkovitostjo;
- pokazati na zavezanost organizacije za izboljševanje okoljske učinkovitosti in solidno upravljanje svojih okoljskih vidikov;
- dvigniti zavest o sistemu med javnostjo, zainteresiranimi stranmi in organizacijami, ki želijo izboljšati svojo okoljsko uspešnost.

Torej je namen Skupnosti, da Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) doda vrednost z oblikovanjem novih in zanesljivih možnosti za organizacije, registrirane v okviru EMAS, da dokažejo svojo okoljsko uspešnost in zavezanost varstvu okolja tako, da na različne načine komunicirajo z zainteresiranimi stranmi, kakor je predlagano v tem dokumentu smernic.

1.2 Odnos med logom EMAS in sistemi okoljskega označevanja (Člen 8(2) Uredbe (ES) št. 761/2001)

Logo EMAS pomeni:

- prostovoljno proaktivno prizadevanje registriranih organizacij za stalno izboljševanje svoje okoljske uspešnosti zunaj zakonskih zahtev,

⁽¹⁾ UL L 250, 19.9.1984, str. 17.

- delovanje sistema okoljskega ravnanja, ki uresničuje cilje, ki si jih je organizacija zastavila, in
- dejstvo, da so informacije, navedene npr. v okoljski izjavi, verodostojne in da jih je potrdil akreditirani okoljski preverjevalec.

Za razliko od loga EMAS imajo sistemi okoljskega označevanja za proizvode in storitve drugačne lastnosti in sicer:

- po svoji naravi so selektivni in s tem ustvarjajo primerjalno zahtevo, ki ločuje proizvode, dejavnosti in storitve, ki imajo oznako, od tistih, ki je nimajo;
- kažejo na to, da so izpolnjena okoljska merila, ki jih je določila tretja stranka in ki jih izpolnjujejo samo nekateri proizvodi, dani na trg;
- opredelitev ustreznih meril sledi (v glavnem uradno) odobrenemu posvetovalnemu postopku.

Sistemi okoljskega označevanja lahko nudijo informacije o okoljskih vidikih, povezanih s proizvodi in storitvami.

Logo EMAS ne vsebuje nobene od teh lastnosti niti se ga ne sme uporabljati na tak način, da bi lahko prišlo do zamenjave s temi lastnostmi.

Organizacije, preverjevalci in pristojni organi so odgovorni za to, da ne pride do zamenjave z okoljskimi oznakami proizvodov. V ta namen mora organizacija skrbno izbrati informacije, ki jih je treba sporočiti, in oblikovati komunikacijska orodja, da se prepreči vsakršna zamenjava. Preverjevalec je odgovoren za oceno veljavnosti in zanesljivosti sporočila, ki ga je treba poslati potrošniku v skladu z merili, opredeljenimi v točkah 3.2 in 3.5 Priloge III ter v skladu z njegovimi nalogami, kot so opredeljene v Prilogi V.

2. ZAHTEVE, NAVEDENE V UREDBI (ES) št. 761/2001

2.1 Ustrezne zakonske določbe

(a) Člen 8 („logo“) določa:

- pogoje, v katerih se logo EMAS lahko uporablja in sicer zahtevo po veljavni registraciji v EMAS (odstavek 1),
- pet različnih možnosti za njegovo uporabo (odstavek 2) in
- primere, v katerih se ga ne sme uporabljati, in sicer na proizvodih ali njihovi embalaži ter v povezavi s primerjalnimi trditvami (odstavek 3).

(b) Točka 3.5 Priloge III „Objava informacij“ predvideva načine sporočanja informacij javnosti poleg okoljske izjave in navaja v točkah (a) do (f) zahteve, ki jih je treba izpolniti pri izbiri in uporabi informacij, opremljenih z logom EMAS. V skladu s točko 3.5 Priloge III morajo biti informacije:

- točne in nezavajajoče;
- utemeljene in preverljive;
- ustrezne in uporabljene v primerni zvezi ali okviru;
- reprezentativne za celotno okoljsko uspešnost organizacije;
- take, da se jih ne da napačno razlagati;
- pomembne glede na celoten vpliv na okolje.

Organizacije upoštevajo zahteve točke 3.5(a) do (f) Priloge III tudi takrat, ko uporabljajo logo EMAS na oglasih za proizvode, dejavnosti in storitve, kot obrazloženo v oddelku 5 teh navodil.

- (c) Priloga IV „Minimalne zahteve za logo“ določa dve različici loga: prvo z besedilom „preverjeno okoljsko ravnanje“ (različica 1), drugo z besedilom „potrjene okoljske informacije“ (različica 2). V obeh primerih mora biti navedena vpisna številka.

Oblika loga, ki je v skladu s Prilogo IV, se lahko spremeni le pod pogoji, določenimi v točki 2.2 teh navodil.

2.2 Uporaba loga za spodbujanje programa EMAS

Priznано je, da obstaja potreba po uporabi loga za spodbujanje programa EMAS. V tej zvezi bi bila uporaba besed „Potrjene informacije“ ali „Preverjeno okoljsko upravljanje“ neprimerna, kot bi bila tudi uporaba vpisne številke. Potemtakem se logo lahko uporablja za spodbujanje EMAS v naslednji obliki: za naslednje namene in sicer:

- za promocijski material (priponke itd.);
- za novinarske članke;
- za smernice Komisije;
- za knjige, publikacije v zvezi z EMAS;

pod pogojem:

- da se ne uporablja v povezavi z imenom organizacije, in
- da uporaba ne pomeni ali vzbuja vtisa, da izhaja iz registracije v program ali da uporabnik loga v tej obliki ne postavlja nobene okoljske zahteve glede svojih dejavnosti, proizvodov in storitev.

2.3 Naloge loga v različnih vrstah informacij (Člen 8 in Priloga IV k Uredbi (ES) št. 761/2001)

Medtem ko različica 1 loga kaže na dejstvo, da ima organizacija sistem okoljskega ravnanja v skladu z zahtevami EMAS, različica 2 kaže, da so posebne informacije, na katere se logo nanaša, potrjene v okviru EMAS.

Uredba EMAS v členu 8(2) navaja pet različnih možnosti za uporabo loga:

- (a) na potrjenih informacijah, kot so opisane v točki 3.5 Priloge III, pod pogoji, opredeljenimi v teh navodilih. V tem primeru logo kaže na to, da so podatki vzeti iz potrjene okoljske izjave in da izpolnjujejo zahteve točke 3.5 Priloge III (različica 2);
- (b) na potrjenih okoljskih izjavah: izpostavlja sodelovanje v programu in dokazuje, da je veljavnost vsebine izjave potrjena (različica 2);
- (c) v glavi pisem registriranih organizacij (različica 1);

- (d) v dokumentih, ki sporočajo udeležbo organizacije v EMAS: kaže na dejstvo, da organizacija sodeluje v EMAS. Različica 1 loga se lahko uporablja na primer na ploščah, zgradbah, spletnih straneh, vabilih itd.;
- (e) na ali v oglasih za proizvode, dejavnosti in storitve, vendar le pod pogoji, opredeljenimi v teh navodilih, ki zagotavljajo, da ne bo prišlo do zamenjave z okoljskimi oznakami proizvodov (različica 2).

V vseh teh primerih mora biti jasna povezava z imenom organizacije.

Uporabniki loga EMAS — registrirane organizacije bi morali misliti na to, da pri uporabi loga ne sme priti do zmotne razlage v javnosti. Na primer, nobena organizacija ne sme uporabljati loga na način, da bi zmedla ali zavedla javnost z navedbo, da je ravnala „podobno“, kot je v Uredbi EMAS, ali na svoj način „v skladu“ z Uredbo.

Medtem ko je uporaba loga v izjavi in v pisemskih glavih zajeta v Uredbi (EGS) št. 1836/93 ⁽¹⁾, Uredba (ES) št. 761/2001 dovoljuje nekatere nove uporabe loga in ti primeri so obravnavani v naslednjih točkah.

3. SMERNICE ZA UPORABO LOGA NA IZBRANIH INFORMACIJAH IZ OKOLJSKE IZJAVE (Člen 8(2)(a) in Priloga III, točka 3.5 Uredbe št. 761/2001)

3.1 Splošne zahteve

Uporaba loga (različica 2) v povezavi z izbranimi informacijami mora izpolniti zahteve, navedene v točki 3.5 Priloge III.

Obstaja širok razpon možnih oblik za objavo, kot so:

- informativne brošure,
- podatkovne priloge,
- prospekti,
- časopisni oglasi,
- prispevki o okolju v publikacijah, ki niso povezane z okoljem,
- spletne strani itd. ter
- televizijski oglasi.

Ustrezna uporaba loga ni odvisna od tehničnih sredstev, s katerimi so informacije predstavljene.

Splošna zahteva, ki jo je treba izpolniti pri vsaki uporabi loga, je:

Informacija, na katero se logo nanaša, mora biti vidna!

Če se celotna vsebina publikacije nanaša na okoljsko izjavo in jo preverjevalec potrdil, se logo lahko uporablja na kateri koli način, ki velja za primernega (na primer na naslovnici, v glavi oglasa, kot grafično ozadje besedila itd.).

Potrjene informacije se morajo jasno razlikovati od preostalega besedila, na primer z okvirom, drugačno razporeditvijo, barvo, velikostjo ali vrsto uporabljenih črk, če:

- predstavljajo le del „vsebine“ druge publikacije (na primer s tehnično ali poslovno vsebino) ali
- če so predloženi skupaj z drugimi nepotrjenimi okoljskimi informacijami (na primer en odstavek znotraj večjega besedila ali en del poročila organizacije itd.).

⁽¹⁾ UL L 168, 10.7.1993, str. 1, razveljavljena z Uredbo (ES) št. 761/2001.

Logo mora biti nameščen na tak način, da se ga da jasno pripisati potrjenim informacijam.

3.2 Primeri

Naslednji primeri ponazarjajo načela, opredeljena v točki 3.1 teh navodil za registrirane organizacije. V vseh primerih z navedbo „dovoljeno“ morajo biti izpolnjena merila, naštetá v točki 3.5(a) do (f) Priloge III. V primerih z navedbo „ni dovoljeno“ so navedena tista merila, naštetá v točki 3.5 Priloge III, ki so kršena.

Št.	Primer	Status
1.	Logo (različica 2) na glavi zbira ustreznih in potrjenih podatkov o učinkovitosti za organe oblasti.	Dovoljeno.
2.	Logo (različica 2), nameščen na letaku za osebje, ki vsebuje izključno potrjene informacije o delovanju sistema okoljskega ravnanja.	Dovoljeno.
3.	Logo (različica 2) na naslovnici brošure za potrošnike in dobavitelje, pri čemer je izvzeta vsebina potrjene okoljske izjave.	Dovoljeno.
4.	Logo (različica 2) v letnem okoljskem poročilu matične družbe, ki vključuje registrirane in neregistrirane podružnice in sicer v naslovu poglavja o potrjenem sistemu okoljskega upravljanja v nekaterih, jasno navedenih delih organizacije, registriranih v EMAS.	Dovoljeno.
5.	Logo (različica 2) na naslovnici okoljskega poročila družbe, pri kateri deli družbe niso registrirani.	Ni dovoljeno zaradi kršitve Priloge III, točka 3.5(a), (d), (e) in (f).
6.	Logo (različica 2) na naslovnici poslovnega poročila organizacije (organizacija je v celoti registrirana).	Ni dovoljeno zaradi kršitve Priloge III, točka 3.5(a), (d), (e) in (f).
7.	Logo (različica 2) kot grafično ozadje zbira potrjenih okoljskih podatkov v poslovnem poročilu.	Dovoljeno.
8.	Logo (različica 2) kot grafično ozadje za potrjeno obvestilo za potrošnike o pravilnem odstranjevanju proizvodov.	Dovoljeno.
9.	Logo (različica 2) poleg potrjenih okoljskih podatkov na spletni strani organizacije.	Dovoljeno.
10.	Logo (različica 2) poleg potrjene izjave, nameščene na tovornjaku registriranega distribucijskega podjetja zraven imena podjetja z napisom „Zmanjšali smo povprečno porabo dizelskega goriva našega voznega parka za 20 % na xy litrov na 100 km med letoma 1995 in 1998.“	Dovoljeno.
11.	Logo (različica 2) poleg izjave, nameščene na tovornjaku, opremljene z logom trgovca na drobno „Naša distribucija je okolju prijazna“.	Ni dovoljeno zaradi kršitve Priloge III, točka 3.5, (a), (b), (c), (d), (e) in (f).
12.	Logo (različica 2) na strani, ki vsebuje potrjene zahteve po podatkih za dobavitelje v katalogu trgovca na drobno.	Dovoljeno.

4. SMERNICE ZA UPORABO LOGA V OGLASU ZA SODELOVANJE ORGANIZACIJE V PROGRAMU
(Člen 8(2)(d) Uredbe št. 761/2001)

4.1 Splošne zahteve

Uporaba loga (različica 1) v skladu s členom 8(2)(d) je namenjena obveščanju javnosti in zainteresiranih strani o tem, da je organizacija registrirana. Zato je potrebno, da se logo jasno in izključno nanaša na registrirano organizacijo. Treba se je izogniti zamenjavi z organizacijami, ki niso registrirane v EMAS.

Registrirane organizacije in dobavitelji komunikacijskih storitev, ki delujejo v njihovem imenu, ne smejo dajati vtisa, da slednji sami izpolnjujejo zahteve EMAS, če to ni tako.

4.2 Primeri

Naslednji primeri ponazarjajo zgoraj navedena načela za registrirane organizacije:

Št.	Primer	Status
1.	Logo (različica 1) na naslovnici informativne brošure (ki ne vsebuje okoljskih podatkov) (organizacija je v celoti registrirana).	Dovoljeno.
2.	Logo (različica 1) na naslovnici poslovnega poročila organizacije (organizacija ni v celoti registrirana).	Ni dovoljeno, ker se zahteva popolna registracija.
3.	Logo (različica 1) na naslovnici poslovnega poročila organizacije (organizacija ni v celoti registrirana).	Dovoljeno.
4.	Skladiščna cisterna na registrirani lokaciji poslikana z logom (različica 1).	Dovoljeno.
5.	Logo (različica 1) v časopisu kot grafično ozadje za skupni oglas dveh družb, ki najjavljata svoje okoljsko sodelovanje v dobavni verigi (ena je registrirana, druga ni).	Ni dovoljeno, ker se ustvarja vtis, da sta obe družbi registrirani v EMAS.
6.	Logo (različica 1) v maloprodajnem katalogu, nameščen poleg seznama imen blagovnih znamk dobaviteljev (nekateri od teh niso registrirani).	Ni dovoljeno, ker se ustvarja vtis, da so vsi dobavitelji registrirani v EMAS.
7.	Logo (različica 1), nameščen poleg vhodnih vrat v letalo, ki ga je izdelal registrirani proizvajalec, upravlja pa ga neregistrirani letalski prevoznik.	Ni dovoljeno, ker se ustvarja vtis, da letalo upravlja letalski prevoznik v okviru EMAS.
8.	Logo (različica 1), nameščen na avtobusu, poleg imena registriranega javnega prevoznika, ki upravlja avtobus.	Dovoljeno.
9.	Logo (različica 1) poleg imena registrirane organizacije na voznem parku te organizacije.	Dovoljeno.
10.	Logo (različica 1) na plošči ob vhodu v registrirano veleblagovnico.	Dovoljeno.
11.	Logo (različica 1) na obrazcih, ki jih uporablja registrirani javni organ oblasti.	Dovoljeno.

5. SMERNICE ZA UPORABO LOGA NA ALI V OGLASIH ZA PROIZVODE, DEJAVNOSTI IN STORITVE
(Člen 8(2)(e)), (Člen 8(2)(a) + (b) in Priloga III, točka 3.5)

5.1 Splošne zahteve

Uredba (ES) št. 761/2001 daje večji poudarek posrednim okoljskim vidikom v primerjavi z Uredbo (EGS) št. 1836/93. Med temi igrajo osrednjo vlogo lastnosti proizvodov, dejavnosti in storitev. Cilj Uredbe je spodbujati organizacije k objavi informacij o njihovi okoljski uspešnosti v povezavi z njihovimi proizvodi in k uporabi njihovih marketinških orodij za spodbujanje ciljev EMAS. To obsega okoljske vidike, ki so posredno povezani s proizvodom kot tudi neposredne lastnosti proizvodov — pod pogojem, da jih preverjevalec potrdi.

V nobenem primeru se ne sme loga uporabiti samega v oglasih za proizvode, dejavnosti in storitve (kot okoljsko oznako). Potrebna je razločno vidna povezava s potrjenimi informacijami. Potrjene informacije se morajo razlikovati od drugih predloženih informacij.

Informacije, na katere se logo nanaša, bi morale biti izbrane v skladu z načeli, navedenimi v točki 3.5(a) do (f) Priloge III.

V skladu s členom 8(2)(e) v povezavi z (a) in (d) je dovoljeno uporabiti logo EMAS z namenom, da:

- pokaže na udeležbo organizacije v EMAS (različica 1),
- pokaže na dejstvo, da je proizvod, dejavnost in storitev proizvedla organizacija, registrirana v EMAS (različica 1), in
- doda verodostojnost potrjenim informacijam, ki se neposredno ali posredno nanašajo na proizvode, dejavnost in storitve (različica 2).

Potrebna je razločno vidna povezava s potrjenimi informacijami. Vse dejavnosti, pomembne za informacije, ki jih logo posreduje, morajo biti pod upravljavskim nadzorom registrirane organizacije.

Logo se lahko uporablja na mnoge različne načine in sicer:

- v tiskanih oglasih za proizvode (npr. časopisi, katalogi itd.),
- v priročnikih,
- v drugih sredstvih obveščanja (npr. televizija, spletne strani itd.),
- na policah, stojalih, na katerih so potrošnikom predstavljeni proizvodi, dejavnosti in storitve,
- na razstavnih stojnicah itd.

Organizacija, ki uporablja logo, mora imeti nadzor in odgovornost za način, na katerega je logo predstavljen. Potrebna je jasno prepoznavna zveza med logom in dejavnostjo, proizvodom ali storitvijo, na katere se logo nanaša.

Vendar pa ni tehnični način predstavitve loga tisti vidik, ki odloča, ali je njegova uporaba dovoljena ali ne, temveč vsebina posredovanih informacij. V vsakem primeru mora biti jasno razvidno, na katere informacije se organizacija sklicuje.

(a) Informacije, ki se posredno nanašajo na proizvod, dejavnost ali storitev:

Če naj bi logo (različica 2) označeval enega od naslednjih vidikov, mora oglas vsebovati ustrezne informacije, potrjene in prepoznavne kot informacije, ki se nanašajo na posebne potrjene lastnosti okoljskega ravnanja organizacije in sicer:

- lastnosti delovanja ustreznih proizvodnih procesov,
- lastnosti okoljskega ravnanja organizacije,

- okoljsko politiko, splošne in posamezne cilji,
- podatke o splošni okoljski uspešnosti.

Zahteve glede okoljskih vidikov, ki niso ustrezno zajeti v okoljskem ravnanju organizacije, niso dovoljene.

(b) Informacije, ki se neposredno nanašajo na proizvod, dejavnost ali storitev:

Če naj bi logo (različica 2) označeval enega od naslednjih vidikov, mora oglas vsebovati ustrezne informacije, potrjene in prepoznavne kot informacije, ki se nanašajo na posebne potrjene lastnosti okoljskega ravnanja organizacije in sicer:

- lastnosti proizvoda, dejavnosti ali storitve, ki so pomembne za okolje,
- lastnosti proizvoda v fazi njegove uporabe ali po uporabi,
- izboljšanje okoljske uspešnosti proizvodov ali storitev,
- splošni in posamezni cilji okoljske politike, ki so povezani s proizvodom ali storitvijo,
- podatki o okoljski uspešnosti, ki so povezani s proizvodom, dejavnostjo ali storitvijo.

Zahteve glede okoljskih vidikov, ki niso ustrezno zajeti v okoljskem upravljanju organizacije, niso dovoljene.

Upoštevati je treba tri osnovne omejitve pri uporabi loga. Loga se ne sme uporabljati:

- na proizvodih in njihovi embalaži,
- skupaj s primerjalnimi zahtevami v zvezi s proizvodi, dejavnostmi ali storitvami konkurence in
- v oglasih za proizvode brez jasnih informacij o/navedbe lastnosti organizacije ali samega proizvoda, na katerega se nanaša.

Tako logo EMAS sam po sebi ne posreduje potrošniku nobenih podatkov (kot okoljska oznaka), temveč navaja, da so predložene informacije potrjene. Z drugimi besedami daje „pečat zanesljivosti informacij“ in ne „pečata večje vrednosti proizvoda“.

Poleg tega se v vseh primerih, v katerih deluje sistem dodeljevanja okoljske oznake za določen proizvod, dejavnost ali storitev (to je tam, kjer obstajajo uveljavljene zahteve za znak EU za okolje ali nacionalni sistemi okoljskih oznak), uporabljajo naslednje zahteve:

- organizacija in preverjevalec sta dolžna sprejeti potrebne in posebne ukrepe, kot določene v zgoraj navedenih splošnih načelih in ponazorjene v primerih, s katerimi preprečita zamenjavo z obstoječo okoljsko oznako;
- organizacije in preverjevalci upoštevajo merila za okoljsko oznako, veljavno za proizvod, ko preverjajo podatke, ki jih je treba predložiti na podlagi zahtev Priloge III, točka 3.5(a) do (f);
- upoštevajo se vsi programi okoljske oznake, pomembni za trg, na katerem se logo uporablja;
- v nobenem primeru se ni dovoljeno sklicevati na merila, uveljavljena za ustrezne okoljske oznake.

5.2 Primeri

Naslednji primeri ponazarjajo načela iz odstavka 5.1 teh navodil. V vseh primerih z navedbo „dovoljeno“ morajo biti izpolnjena merila, ki so naštetá v točki 3.5(a) do (f) Priloge III. V primerih z navedbo „ni dovoljeno“ so navedena tista merila, naštetá v Prilogi III, točka 3.5, ki so kršena.

Št.	Primer	Status
1.	Logo (različica 1) poleg potrjenega podatka v oglasu: „Proizvedeno v organizaciji, registrirani v EMAS“.	Dovoljeno.
2.	Logo (različica 1 ali 2) poleg potrjenega podatka: „Za okolje najboljši proizvod glede na druge možnosti“.	Ni dovoljeno zaradi kršitve Priloge III, točka 3.5(a), (b), (c), (d), (e) in (f).
3.	Logo (različica 2) poleg potrjenega podatka: „Energijska učinkovitost proizvodnje se je zvišala za 20 % od 1996 do 1999“.	Dovoljeno.
4.	Logo (različica 1 ali 2) nameščen na fotografiji proizvoda brez nadaljnjih podatkov.	Ni dovoljeno zaradi nevarnosti zamenjave z okoljsko oznako.
5.	Logo (različica 2) poleg potrjenega podatka: „60 % naših dobaviteljev registriranih v EMAS leta 1988“.	Dovoljeno.
6.	Logo (različica 2) nameščen poleg potrjenega podatka: „Letno dopolnjena okoljska izjava na voljo pri...“.	Dovoljeno.
7.	Logo (različica 2) poleg potrjenega podatka: „Energetska poraba proizvoda zmanjšana za 10 % v primerjavi z modelom iz leta 1997“.	Dovoljeno.
8.	Logo (različica 2) poleg potrjene izjave banke, ki pojasnjuje vključitev okoljskih vidikov v njena investicijska merila.	Dovoljeno.
9.	Logo (različica 2) poleg potrjene izjave v katalogu trgovca na drobno, ki našteva merila za njegove dobavitelje, ki so povezana z okoljem.	Dovoljeno.
10.	Logo (različica 2) na izjavi v katalogu trgovca na drobno, ki navaja: „Vpliv blaga z naših polic na okolje zmanjšan za 20 % po letu 1998“.	Ni dovoljeno zaradi kršitve Priloge III, točka 3.5(a), (b), (c) in (e)n.
11.	Logo (različica 2) poleg potrjenega podatka, ki trdi: „Hrup zmanjšan za 10 % v primerjavi z modelom iz leta 1997“. Okoljska oznaka obstaja in zahteva, da so ravni hrupa nižje od učinkovitosti proizvoda. Merila okoljske oznake so upoštevana.	Dovoljeno.
12.	Logo (različica 2) poleg potrjenega podatka, ki navaja 20 % zmanjšanje pritožb glede smrada v klavnici v letu 1999 v primerjavi z letom 1998.	Dovoljeno.
13.	Logo (različica 2) poleg izjave naftne rafinerije, ki navaja 10 % zmanjšanje porabe papirja na tono proizvedenega goriva.	Ni dovoljeno zaradi kršitve Priloge III, točka 3.5(d) in (f).
14.	Logo (različica 2) poleg fotografije neregistriranega počitniškega letovišča v katalogu registrirane potovalne agencije.	Ni dovoljeno, ker organizacija, ki se ji logo pripisuje (letovišče), ni registrirana.
15.	Logo (različica 2) na strani 2 kataloga potovalne agencije, ki vsebuje veljavne podatke o ukrepih, sprejetih na področju trajnostnega turizma.	Dovoljeno.
16.	Logo (različica 2) v oglasu proizvajalca papirja, ki vsebuje potrjene podatke o zahtevah po dobaviteljih gozdnega nadzorstva.	Dovoljeno.
17.	Logo (različica 2) poleg potrjenih podatkov v reviji letalskega prevoznika na letalu.	Dovoljeno.

Št.	Primer	Status
18.	Logo (različica 2) v oglasu za vpojni papir poleg izjave: „Dosegli smo obseg reciklaže, enakovreden zahtevi, „Modrega angela““	Ni dovoljeno zaradi kršitve zahtev teh smernic (točka 5.1).
19.	Logo (različica 2) v oglasu za hladilnik, ki navaja: „Presegamo zahteve za znak EU za okolje za 10 %“.	Ni dovoljeno zaradi kršitve zahtev teh smernic (točka 5.1).
20.	Logo (različica 2) v oglasu za računalnik, ki vsebuje dele, ki jih dobavljajo neregistrirane družbe in ki navaja: „Vpliv na okolje zmanjšan v celotni življenjski dobi v okviru EMAS“.	Ni dovoljeno zaradi kršitve Priloge III, točka 3.5(a), (b), (e) in (f).